

V letních měsících přichází obvykle poklidná okurková sezóna, kdy nelze ani na poli dotačním čekat nějakou obzvláštní úrodu. Musím ovšem konstatovat, že já osobně jsem touto dobou měl adrenalinu dost, neboť jsem měl více času důkladněji sledovat některé události a projít některé dokumenty připravené a připravované pro čerpání evropských peněz a dát si je do souvislosti s prohlášeními o velkém zjednodušení pro žadatele oproti minulému období. Musím také přiznat, že z toho na mne padla taková deka, že jsem vážně uvažoval, že paní šéfredaktořce navrhnou zrušení rubriky. V tomhle státě totiž nepotřebujeme „dotačního ombudsmana“, který bude donekonečna poukazovat na nešvary, nýbrž dotačního drába, který bude s rákoskou objíždět příslušné úřady a řezat, řezat a řezat. A co že mne tak nadzdvihlo?

Na rozjezd to byla drobná zpráva Czechinvestu, kterak přišel do programu ROZVOJ rekordní počet žádostí, a to prosím pěkně prý díky elektronickému podávání žádostí, jež umožňuje pracovat z tepla domova. Ten kdo zažil nekonečnou marnou snahu o protlačení nějakého dokumentu systémem, o jeho elektronické podepsání, či vůbec bezchybné vyplnění, kdy vám automatická kontrola stokrát hlásí, že v dokumentu je chyba, ovšem neprozradí kde. Kdo takto stokrát marně nějaký dokument vyplňoval a až nakonec po stoprvé při identickém postupu dosáhl kýženého výsledku, jistě by v takové situaci rád pohodlí domova opustil, sedl do auta a z jednoho konce republiky na druhý ten kus papíru převezl, jen aby už se nemusel prát s eAccountem. Dovolím si tedy hříšnou myšlenku. Nebýt elektronické komunikace jako jediného možného způsobu podávání žádostí, mohlo jich být ještě více. To jsou ale jen porodní bolesti jednoho systému, který třeba za pár letu opravdu bude co k čemu.

O stupeň výše na žebříčku máme dnes Program rozvoje venkova. Již minule jsem zmiňoval, že avizované zásadní zjednodušení podávání žádostí zase až tak zásadní není, ale buďme spokojeni alespoň s tím málem. Od té doby již je ale možné reagovat i na následnou administraci. Tedy co se děje v rámci kontroly a kterak se žadatelé dopouštějí strašlivých chyb. Měl jsem možnost několik kontrolních protokolů vidět a už se mi zvyšoval tep. V jednom z nich například bylo uvedeno, že má žadatel ve své dokumentaci hned pět chyb, které ale všechny spočívají v tom, že v rozporu s doporučenou osnovou neuvedl tabulku s harmonogramem. Abyste rozuměli podstatou projektu bylo pořízení traktoru, tak do projektu napsal, že by ho koupil v březnu 2008. Jenže to nejde, přeci! Osnova požaduje tabulku, tak se tato informace musí dát do tabulky. A aby to nevypadalo tak blbě, přidá se jeden řádek před kam se napíše: „Příprava projektu - únor 2008“ a jeden řádek za, kam můžete uvést třeba: „Vyhodnocení projektu – duben 2009“. A tím už je vše v naprostém pořádku. Jistě se najde více projektů, kde jsou závažnější věcné problémy, které je potřeba vyjasnit, ale věřte že výrazná většina „chyb“, které nyní příslušní úředníci loví a žadatelé odstraňují, má úplně stejných charakter jako ta uvedená. Ale něčím se přeci všichni bavit a žít musíme, ne!

A dostáváme se na stupně „vítězů“. Třetí místo získává pan ministr Čunek se svým oznámením jednotného formuláře pro žádosti do všech operačních programů. Zřejmě umí čarovat, protože něco takového není možné ani technicky ani věcně. Tedy rozhodně ne v našem systému nekonečného množství operačních programů, na nichž nekoordinovaně pracuje ještě nekonečnější počet řídicích a implementačních orgánů. Slavnostně představený několikastránkový formulář obsahující identifikaci žadatele a vyjádření k horizontálním tématům opravdu žádným **jednotným** formulářem není. Rozumím tomu tak, že po ukončení své trestní kauzy, chtěl zřejmě pan ministr přijít s nějakou bombou i ve sféře profesní.

Jen těsně za vítězem (a možná by bylo lepší udělit dvě první místa) skončil Operační program Životní prostředí, a to hned z několika důvodů. Začít můžeme naprostou nepřehledností, která

možná vznikla chvályhodnou snahou popsat a vyřešit předem všechny problémy, které mohou nastat. Ovšem cesta do pekla bývá dlážděna dobrými úmysly. V předminulém čísle jsem poukazoval na množství dokumentů a jejich velký rozsah u OPPI, když jsem je všechny vyjmenoval včetně uvedení počtu stran. Nehodlám znovu opakovat stejnou taškařici, ale vězte, že v případě OPŽP, je textů ještě výrazně více. Jenom operační program, implementační dokument, směrnice, příručka pro žadatele, výzva a jejich přílohy mají 500 stran, vedle toho existují další významné dokumenty týkající se veřejné podpory, odstraňování starých ekologických zátěží apod. Samotný manuál k veřejným zakázkám má 280 stran. Nejde ale jen o samotný rozsah a roztříštěnost (nebo naopak zmnožování) informací. Zoufale nepřehledné jsou už ty nejpodstatnější věci, takže žadatel jen velmi obtížně určuje, na jaké procento dotace má vůbec nárok a v otázkách veřejné podpory se bezpečně ztratí i ti, kdo se až dosud domnívali, že ji bezpečně ovládají. A nad tímto vším stojí vztyčený prst totální netransparentnosti, kdy OPŽP je stejně jako v minulém období jediným programem, který nezveřejnil hodnotící kritéria, ačkoliv si tuto povinnost stanovil v implementační dokumentu, což je vzhledem k tomu, jakými slovy se často ohání stran dotací pan ministr životního prostředí, poněkud s podivem.

Na samotném vrcholu stojí tzv. „Norské fondy“ a jejich strážce Ministerstvo financí, resp. Centrum pro zahraniční pomoc. Pokud potřebujete pomoc s přípravou nebo nějakou zásadnější informaci, od příslušných úředníků ji nečekejte. Obrňte se trpělivostí a předkládejte jen projekty, které nespěchají, vše chce svůj čas. Projekty předkládané loni v říjnu jsou po roce vyhodnocené a ty úspěšné budou už během září předkládány do Bruselu. Ovšem pokud už se o vaší dotaci rozhodne, jako nyní z Fondu na přípravu projektů, dostanete třeba 3. srpna dopis, že do 3 dnů musíte podepsat smlouvu, jinak dotace propadá. Což může být např. u škol problém. Každopádně se takto stalo, že několik vybraných žadatelů zareagovalo s několikadenním zpožděním a prý že mají smůlu, že když chtějí dotace, nemohou jezdit na dovolenou. Dámy a pánové z Centra pro zahraniční pomoc, jestli chcete pracovat takto, tak asi nemůžete pracovat na ministerstvu financí!